ALIUPSEERILIITTO RY

06.10.2025

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto

ALIUPSEERILIITTO RY:N LAUSUNTO TALOUSARVIOEHDOTUKSEEN 2026

Aliupseeriliitto ry on tutustunut hallituksen esitykseen eduskunnalle talousarvioksi 2026. Lausunnossaan Aliupseeriliitto ry keskittyy Puolustusministeriön hallinnonalaan liittyviin asiakokonaisuuksiin (pääluokka 27). Aliupseeriliitto haluaa nostaa seuraavia havaintoja talousarvioehdotuksesta.

Aliupseeriliitto yhtyy hallituksen näkemykseen toimintaympäristön merkittävästä muutoksesta ja turvallisuuden merkittävästä huonontumisesta Suomen lähialueilla. Aliupseeriliiton näkemyksen mukaan Puolustushallinnon henkilöstömäärän kasvattamisen merkitystä ei riittävästi huomioida, kun arvioidaan Puolustusvoimien tarpeita kyetä vastaamaan sodan kaltaiseen, pitkäkestoiseen ja moniulotteiseen kriisiin.

Hallinnonalan määrärahojen lasku 212 miljoonalla (verrattuna vuoteen 2025) ja erityisesti hallitusohjelman kasvavat säästövelvoitteet ovat huolestuttava kokonaisuus. Sotilaallisen maanpuolustuksen osalta rahoituskehystä tulisi toimintamenojen osalta kasvattaa, jotta valmiuden, asevelvollisten ja reserviläisten koulutuksen tavoiteasettelut voidaan saavuttaa. Henkilötyövuosien osalta 2026 vuodelle esitetty 13 764 htv (vastaa 2012 tasoa), ei ole riittävä huomioiden muuttuneen tehtävät ja toimintaympäristön moniulotteiset vaatimukset.

Hallinnonalan henkilöstötyövuosimäärän on suunniteltu kasvavan 150 henkilötyövuodella 2025 verrattuna. Aliupseeriliitto huomauttaa, että samanaikaisesti Puolustusvoimista poistuu lisähenkilöstö, jonka palkkaus on perustunut toimintaympäristön äkilliseen muutokseen.

Merkittävimmät lisäresurssitarpeet on tunnistettu liittyvän Nato-jäsenyyteen, puolustussuunnitteluprosessin suorituskykytavoitteiden saavuttamiseen ja osallistumiseen Naton rauhan ajan tehtäviin ja valmiusvelvoitteisiin sekä Naton läsnäoloon Suomessa. Aliupseeriliitto haluaa kuitenkin korostaa, että Puolustusvoimien tarve lisähenkilöstölle on ollut olemassa kotimaan tehtävienkin osalta 2015 vuodesta lähtien.

Puolustushallinnon tunnusluvuissa on esitetty koulutettujen asevelvollisten määrän, kertausharjoitettujen reserviläisten määrän kasvattamista sekä aluspalveluksen ja lentotuntien määrän säilyttämistä 2025 tasolla. Aliupseeriliitto haluaa korostaa, että mm. edellä mainittuihin tehtäviin merkittävällä panoksella osallistuvan Aliupseeriston akuutti tarve on 700 henkilössä. Puolustusvoimien muun henkilöstön

Aliupseeriliitto ry
Ratamestarinkatu 11, 7.krs
00520 Helsinki
www.aliupseeriliitto.fi
050 336 4550 toimisto
toimisto@aliupseeriliitto.fi

tarve on myös akuutti, mikäli tulostavoitteet halutaan saavuttaa ilman merkittäviä ylityömääriä ja henkilöstön jatkuvaa kuormittamista.

Henkilötyövuosien osalta on varmistettava, että edellisen puolustusselonteon 500 henkilötyövuotta sekä valtioneuvoston selonteon 2024 1500 henkilötyövuotta kyetään kohdentamaan Puolustushallinnolle etupainoisesti ja täysimääräisesti. Koulutetun ja osaavan henkilöstön tuottaminen osaksi suorituskykyä vie 2–3 vuotta.

Talousarviossa on henkilöstöön kohdennettava suunniteltua enemmän resursseja. Nato rakenteisiin kohdentuvat henkilöstötarpeet tulevat vielä edellä mainittujen tarpeiden lisäksi. Sopimussotilaiden määrän kasvattaminen toimii hyvänä rekrytointiväylänä varsinaisiin ammattisotilaiden tehtäviin, mutta määrän kasvattaminen sitoo myös vakituista henkilöstöä valvonta ja ohjaustehtäviin.

Henkilöstövoimavarojen hallinnan tavoitteiden osalta on varmistettava, että psykososiaaliseen palautumiseen ja sen kehittämiseen lisätään resursseja. Muuttunut turvallisuusympäristö haastaa henkilöstöä myös varsinaisten työtehtävien ulkopuolella. Henkilöstön toimintakykyä, työkykyä ja -hyvinvointia ja sen kehittämistä on tarkasteltava kokonaisuutena, jolla varmistetaan työssäjaksaminen.

Mika Tiitinen
Puheenjohtaja

Tomi Malkamäki
Pääluottamusmies

Aliupseeriliitto ry
Ratamestarinkatu 11, 7.krs
00520 Helsinki

www.aliupseeriliitto.fi
050 336 4550 toimisto
toimisto@aliupseeriliitto.fi